

OMTRENT MANFRED

Dames eenakter

door

WIEKE MULIER

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **OMTRENT MANFRED** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **WIEKE MULIER** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2002 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **4** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

OMTRENT MANFRED Is een eenakter die bestaat uit het voorlezen van brieven door (*personen*):

Moeder - ca. 67 jaar

Annemiek - ca. 45 jaar, dochter van moeder

Rita - ca. 45 jaar, vriendin van Annemiek

Elly - ca. 23 jaar, dochter van Annemiek

De verbinding wordt gelegd door een vrouwelijke postbesteller van de PTT.

DECOR:

Het toneel is a.h.w. verdeeld in drie ruimtes.

In ruimte 1 zit Annemiek aan een quasi antiek schrijfbureautje.

In ruimte 2 zit Moeder in een fauteuil.

In ruimte 3 gaat Rita aan een keukentafel zitten.

Elly verschijnt ook later en gaat zitten op een reeds klaargezet keukentrapje in één der toneel zijkanten vóór.

De postbesteller beweegt zich, de brieven 'bezorgend', van de een naar de ander, en spreekt de verbindende teksten.

Als dit mogelijk is worden de verschillende vrouwen steeds apart uitgelicht door spots, zodat alleen telkens de brief-lezeres in 'beeld' is. Als dit niet mogelijk is, dan wenden zij zich a.h.w. steeds af als ze niet meer in 'beeld' zijn. (*wellicht illustreren met muziek, tussendoor*)

Postbesteller: *(zij gaat voor op het toneel staan. Richt zich tot het publiek)*

Ik ben postbesteller. Honderden brieven per dag bezorg ik. O, u weet zelf wel van al die poststukken die u dagelijks ontvangt. Er zijn veel rekeningen tussen. U zucht er soms van. En van die blauwe belasting-enveloppen, dan zucht u nog harder. Enveloppen met grijze randjes ontvangt u ook. Het doet me altijd pijn als ik die bij u in de bus moet doen. Maar ja, zo is het leven nu eenmaal. U krijgt ook léúke brieven van mij thuis bezorgd: een uitnodiging voor een gezellig feest of gloeiende liefdes-brieven! En pakjes bestel ik ook. Prettige pakjes of pakjes die uw humeur verstoren: een aangevraagde rok van een postorderbedrijf die niet past en dan moet u weer helemaal naar het postkantoor. Ach, wat praat ik, u weet zelf nog beter dan ik wat ik allemaal in uw soms overvolle brievenbus stop. Eigenlijk ben ik heel belangrijk. Realiseert u zich dat wel? Dat mag u best weten. Niet dat u zich nou ineens moet gaan uitputten in omhelzingen en dank je wel, maar u mag het best weten, hoor! Ik zeg het alleen maar even. Nou vooruit, genoeg gepraat. Ik gaan het werk. Ik moet de komende dagen bijvoorbeeld een kleine periode begeleiden uit de levens van drie vrouwen, een jong meisje en een aantrekkelijke zakenman. Eerst maar eens naar die moeder die een brief schreef naar haar dochter Annemiek. Kijk, daar zit de moeder thuis in haar makkelijke stoel. *(ze loopt naar moeder)* Deze brief *(ze neemt hem aan van moeder, die hem aanreikt)* breng ik naar een hotel, een eindje verderop in de stad; nou is het mijn gewoonte niet om andermans post te lezen, wees niet bang, dat doe ik nooit, maar soms ben ik wel erg nieuwsgierig... *(ze legt de brief neer bij Annemiek, die hem onmiddellijk blij opent)* ...ziet u nu hoe welkom ik ben, ik, die anonieme postbesteller... *(ze blijft achter Annemiek staan, terwijl deze de brief hardop leest)*

Annemiek: *(leest brief)* Lief dochtertje van me. Ineens, terwijl ik dat opschrijf en je 'dochtertje' noem weet ik, dat je, al ben je dan al 'middelbaar', zoals je dat zelf zo spottend noemt, altijd mijn dochtertje zult zijn, ook al worden wij samen nog eens twintig jaar ouder. Twintig jaar? Jij wel, mijn dochtertje, maar ik? Zonder pappa valt mij het leven zwaar. Gisteren, toen ik bij zijn graf stond en daar jouw heideplant zag *(hij was van jou, hè)*, huilde ik weer, en ik vraag me af hoelang mijn tranen nog zullen komen. Maar twee jaar is toch nog maar kort en pappa en ik waren zo één dat ik me, als half mens, nooit meer compleet zal voelen. Die innige saamhorigheid zou ik jou zo gunnen. Ik dank je voor je brief met het adres van het hotel waar je bent ondergedoken. Als ik geweten had dat het geld dat je van me leende bestemd was voor een onderduikadres, had ik het je misschien niet gegeven, want, mijn Annemiekje, met weglopen komt een mens er niet. En al schrijf je

mij ook nog zo duidelijk dat je tot je zelf moet komen, ik blijf erbij dat stiekem weglopen en je man in duizend zorgen achterlaten zonder een enkel levensteken niet bepaald de manier is om uit huwelijksmoeilijkheden te geraken. Niets is onoplosbaar, Annemiek, een goed schip doorstaat alle golven, een goede zeeman koerst dwars door de meest ruwe zee, wachtend tot de storm gaat liggen. Ja, ik zal me houden aan de belofte die je me afdwong in je brief, en ik zal je niet opbellen en ik zal ook aan je man je adres niet vertellen. Hij belde vanochtend om me te vragen of ik soms wist waar je uithangt. Ik heb het hem niet verteld. Ik heb alleen gezegd dat je wilt nadenken. Ik heb hem alleen op het hart gebonden de kinderen in 's hemelsnaam maar een leugentje te vertellen en te zeggen bijvoorbeeld dat jij een vakantie alléén nodig had. Ik hoop dat hij dat doet. Hij vroeg mij waarom je weg bent gegaan. Ik zei naar waarheid dat ik dat niet wist. En ik weet het ook niet. Je hebt me immers steeds de indruk gegeven dat alles goed was tussen jullie. Wou je me sparen? Omdat je vindt dat ik het al moeilijk genoeg heb? Weet je, Annemiek, dat iemand die het moeilijk heeft een heleboel meer kan verdragen? Iemand die een gelijkmatig leventje leidt raakt bij het minste geringste al uit zijn evenwicht, iemand die het zwaar heeft kan heel wat aan. Laat dat misverstand tussen ons er dus niet meer zijn. Vertrouw me, en laat me toe tot je innerlijk, laat me je helpen de warboel te ontwarren. Niets is hopeloos. Alleen de dood is dat. En dan nog - misschien is er zelfs hoop in de dood. Wat weten wij immers van de dood? Vlak voor pappa stierf zei hij: 'Nu ga ik naar het licht.' Geeft dat geen hoop? Maar een huwelijk laten sterven geeft geen hoop, dat geeft alleen schuld en pijn. Misschien wil je mij nog eens schrijven? Misschien wil je mij wel in vertrouwen nemen? Uit je brief spreekt zo'n eenzaamheid, hoe zeer je dat ook probeert te verbergen, dat ik wel mijn armen om je heen zou willen slaan om zachtjes je tranen te drogen. Wat is er toch gebeurd, Annemiek? Nee, ik zal je niet komen opzoeken, het is jóúw strijd, het wordt jouw beslissing, maar weet dat ik klaar staat voor je, om je te raden, te helpen, te troosten. En nu ga ik slapen. Proberen te slapen. Dag mijn lief dochttertje, mamma omhelst je innig.

Postbesteller: Wat een schat van een brief. Dat vindt Annemiek zelf ook, denk ik.

Annemiek: *(na het hardop lezen van deze brief, neemt pen en gaat schrijven. Ze spreekt hardop uit wat ze schrijft. De postbesteller steekt haar hand uit om de brief over te nemen)* Lieve mamma, ik heb je brief net gelezen en wil je meteen antwoorden. Buiten waait een stevige storm; in mijn simpele hotelkamer, waar ik achter een quasi antiek bureautje zit, druppelt... *(zij zwijgt. Postbesteller neemt de brief over en*

geeft hem aan moeder. Zij blijft achter moeder staan)

Moeder: *(neemt het lezen over)* ...druppelt de koudwaterkraan hoogst irritant, daar moet ik beslist wat op vinden, want mijn arme zenuwtjes worden er alleen maar nog es extra door geplaagd. Ik hoop ondertussen, mamma, dat je goed sliep en je je niet te veel zorgen over mij maakt. Eén stukje winst heb ik tenminste al behaald, ik voel me dichtbij je dan in alle voorafgaande jaren. Zo hulpeloos voelde ik me na pappa's heengaan, je leek zo onbereikbaar, en nu plotseling zo dichtbij. Ja, de heideplant is van mij en ik ga er ieder jaar een neerzetten. Omdat pappa en ik altijd zo'n pret hadden op de hei. De hei is gewoon van pappa en mij. Zelfs drie jaar geleden nog zagen we er kabouters. Nou, wie maakt dat nou mee? Een grijze heer en zijn middelbare dochter die kabouters zien! En vandaag? Als ik al naar de hei ga, en ik kom er niet meer zo dikwijls, omdat ik pappa dan zo mis, dan is er geen kabouter meer te bekennen. Ze kwamen dus voor hem! Ze komen dus alleen voor mensen, die zo teer en breekbaar van binnen zijn, dat de kabouters niets te vrezen hebben. Jij moest altijd lachen om onze kabouterverhalen, maar pappa en ik waren er diep ernstig over, hoor! Was pappa uiteindelijk niet zelf een kabouter geworden? Zo broos in zijn angsten voor zijn uiteenvallend lichaam, met zijn grijze baardje als een teken van eeuwigheid? Natuurlijk is pappa en nog, mamma! Grijze baardjes blijven, omdat ze van altijd zijn. Maar aan mij laten ze zich niet zien. Omdat ik niet teer en broos ben, omdat ik geen grijs baardje als wijsheidsteken draag, omdat ik haat voel en onredelijk ben. Ja, haat jegens Manfred. Vroeger noemde ik hem altijd mijn man Fred, de laatste jaren zeg ik gewoon Manfred, omdat ik hem niet meer voel als mijn man. Gewoon Manfred. Iemand die alleen maar oog en oor heeft voor zijn werk, iemand voor wie ik alleen maar een handige huishoudster ben. Iemand voor wie ik een bezit ben, zoals een auto of een huiscomputer. Een ding, een goedkope bedgenoot, een welkome kokkin en schoonmaakster. Ik had Manfred nooit moeten trouwen, mamma, hij weet niet wat liefde is, hij weet niet wat tederheid is, hij speelt zijn vaderrol niet eens goed, hij leeft alleen voor zijn werk. Mijn lieve, enige en beste vriendin Rita zegt altijd dat alle mannen zo zijn, dat mannen geen gevoel hebben, maar ik weet wel beter, omdat ik pappa heb gekend. En pappa had wel gevoel en pappa geloofde wel in sprookjes. Ik heb dat ooit tegen Manfred gezegd, hij antwoordde toen, letterlijk: "Je vader? Die sentimentele dwaas? Dat is net een kind, die zal nooit volwassen worden!" Volwassen zijn? Wat is dat dan? Keihard zaken doen, triomfantelijk iemand een poot uitdraaien en je vrouw geen eigen leven gunnen? Lachen, als je vrouw zegt dat ze graag op yoga wil? Lachen,

als je vrouw graag een baantje zou willen? Lachen, als je vrouw graag haar vriendin Rita bezoekt? Lachen, als je vrouw zich verdiept in alternatieve geneeskunst, als je vrouw het afkeurt dat haar kinderen met Jan en alleman in bed springen, als je vrouw een cursus astrologie wil gaan volgen? Lachen, altijd lachen en kleineren. En ik, mamma, heb zo weinig gevoel van eigenwaarde dat ik niet dwars door alle lachen heen toch een baantje ga zoeken, toch die cursus ga doen, toch naar die homeopaat ga, toch de kinderen op hun kop geef. Nee, mamma, ik zeg braaf ja en amen en word elke dag eenzamer, omdat er geen enkele gemeenschappelijke interesses meer zijn. Hij heeft zijn werk en 's avonds die domme televisie, en ik heb de keuken en word verder beknot. Weglopen en opgeven is voor mij de enige oplossing. Ik moet mezelf vinden. Ik wil wel naar die lezing over ufologie, en ik wil er naar toe zonder te worden uitgelachen. Ik wil mijn gevoel van eigenwaarde terug. Ik wil niet gekleineerd worden. Ik ga wél dat vrijwilligerswerk doen, ik wil nuttig bezig zijn. Ik wil niet meer wachten tot Manfred moe en pochend over zijn werk thuis komt, terwijl ik niets en niets meer te vertellen heb, dan dat Rita even langs kwam of dat één van de kinderen belde of dat de gootsteen lekt. En wat over drie jaar? Als Manfred in de VUT gaat? Dan, zegt Manfred, dan gaan we rentenieren in België, ergens buiten met een grote tuin om lekker te tuinieren. Maar ik geef niets om tuinieren! Dat komt dan nog wel, zegt Manfred. Maar mamma, dat komt helemaal niet en ik wil niet zo ver weg wonen van jou en van de kinderen. Maar dat is allemaal sentimenteel geklets, zegt Manfred, en hij voegt er steevast aan toe: misschien komen er wel kabouters in die Belgische tuin. En dat is dan weer zo'n hatelijkheid, omdat hij altijd jaloers was op pappa en mij, dat wij het zo goed hadden samen. Jaloers, jaloers op alles en iedereen waar ik van houd, waar ik in geïnteresseerd ben. Zelfs op zijn kinderen.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto